

Sak 08/2024 Klage på lisensfelling av jerv i region 4

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saksframlegget:

- Saksframlegg 5/2024 for roviltnemnda i region 4 - Vurdering av kvote for lisensfelling av jerv i 2024/2025 og protokoll fra møte 14.05.2024 med roviltnemnda sitt vedtak.
- Klage fra NOAH – for dyrs rettigheter av 02.06.2023.

Saksopplysninger

Roviltnemndas vedtak kan påklages til Klima- og miljødepartementet (KLD) innen tre uker etter at vedtaket er gjort kjent. Klage skal rettes til KLD, men framsettes for roviltnemnda. Nemnda skal vurdere klagen ut fra påklagde forhold og eventuelt nye opplysninger i saken. Dersom klagen ikke tas til følge, oversender roviltnemnda klagen med sin tilråkning til KLD for endelig avgjørelse.

Bakgrunn

I møte 14. mai 2024, under sak 4/2023 behandlet roviltnemnda kvote for lisensfelling av jerv i region 4 i 2024/2025. Vedtak ble gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Naturmangfoldloven kapittel II som gir alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk ble lagt til grunn for vedtaket. Roviltnemnda gjorde følgende vedtak om kvote for lisensfelling av jerv basert på sekretariatets saksframlegg:

Roviltnemnda i region 4 viser til den nasjonale målsettingen for rovvilt i regionen. Det er ikke fastsatte mål om yngling av jerv i region 4. Roviltnemnda anser følgelig å ha myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv etter rovviltforskriften § 10, jamfør §§ 4 bokstav b og 7.

Roviltnemnda viser til naturmangfoldloven § 7. Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige kunnskapen om jervens bestandsstatus og -utvikling, jamfør § 8 og rovviltforskriften § 3 siste ledd. Nemnda viser til sekretariatets faglige vurderinger om at den foreslåtte lisensfellingskvoten på ett dyr ikke vil påføre bestanden irreversibel skade eller en for stor samlet belastning, jamfør § 10. Forvaltningsplanen for rovvilt i regionen og føringene i rovviltforliket ligger til grunn for å iverksette lisensfelling, jamfør også rovviltforskriften §§ 1 og 6. Gjennom denne differensierte forvaltningen er hensynet til lokalisering i naturmangfoldloven § 12 vurdert. Roviltnemnda anser ikke at §§ 9 og 11 er relevant i denne sammenheng.

Ut fra et behov for å avverge skade på husdyr, vedtas en kvote for lisensfelling i 2024/2025 på én jerv utenfor ulvesonen, i rovviltregion 4 i fellingsperioden 20. august 2024 til og med 15. februar 2025, jamfør rovviltforskriften § 10 bokstav b. Fellingen anses ikke å være til hinder for å nå nasjonale bestandsmål eller true overlevelsen av bestanden på lang sikt, jamfør naturmangfoldloven § 5.

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfelling via statsforvalterens kvotetelefon 48105206 og registrere seg for varsling via [statsforvalternes SMS-tjeneste](#).

Rovviltnemndas vedtak er fattet med hjemmel i §§ 18 og 77 i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, jamfør §§ 4, 7 og 10 i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt.

Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Vedtaket ble kunngjort i miljøvedtaksregisteret 16. mai 2024. Innen klagefristen er det mottatt klage fra NOAH – for dyrs rettigheter.

Vedtaketets begrunnelse

Vedtaket bygger på saksframlegget til sak 5/2024 og er gjort ut fra en samlet vurdering av oppdatert kunnskap om bestandssituasjonen for jerv i Norge. Videre ble det lagt vekt på kunnskapsbasert erfaring med forekomst av jerv i og nær regionen og potensialet for framtidige skader ved ev. etablering av jerv i regionen.

Moment i klagen fra NOAH

I klagen på vedtak argumenterer NOAH for følgende påstander

- Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt
- Vedtaket er ikke tilstrekkelig skademotivert
- Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Selve argumentene refereres ikke her, men vi viser til klagen fra NOAH som er vedlagt saksdokumentet.

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av jerv, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022.

Sekretariatets vurdering

Klagen er framsatt i rett tid og sekretariatet anser at klager har rettslig klageinteresse i saken.

Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemndene på vedtakstidspunktet. Momentene som anføres i klagen er i hovedsak vurdert og redegjort for i saksframlegget til saken, og kommenteres også under. Sekretariatet viser ellers til at

nemndene har vedtatt innstillingen som lå i saksframlegget, og at saksframlegget derfor utgjør begrunnelsen for vedtaket.

Klagen anfører at vedtaket vil kunne true bestandens overlevelse og at vilkårene i naturmangfoldloven §18 dermed ikke er oppfylt. Rovviltregion 4 har ikke et eget mål om yngling og både det norske bestandsmålet og bestandens overlevelse skal dermed søkes oppnådd i de rovviltregionene som har mål om ynglinger. Kvoten gis også kun til de områdene med husdyr på fritt utmarksbeite og hvor fast tilhold av jerv vil representere et skadepotensial. Sekretariatet kan heller ikke se at en kvote på 1 jerv i beiteprioritert område i region 4 vil true bestandens overlevelse og finner det tilstrekkelige å vise til departementets vurderinger i tidligere saker.

NOAH anfører videre at vilkåret om skade i naturmangfoldloven §18 bokstav b ikke er oppfylt. Denne bestemmelsen sier at uttak av vilt kan tillates *for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom*. Uttrykket *avverge* innebærer iht. forarbeidene til loven at felling kan skje som et forebyggende tiltak. I vurderingene av skadepotensiale må det etter sekretariatets syn ikke kun legges vekt på dokumenterte skader innenfor egen region, men det samlede kunnskapsgrunnlaget for skader fra jerv på sau. De siste årene har det, som det fremgår av saksframlegget, blitt hyppigere observasjoner av jerv i regionen. Kunnskapsgrunnlaget tilsier derfor at kan oppstå betydelige skader dersom jerv tar opphold i beiteprioritert områder i region 4 og at det er økende sannsynlighet for at det kan skje. Vilåret om å avverge skadet er dermed etter sekretariatets vurdering fylt.

I vurderingen av vilkåret om at formålet ikke kan nås på en annen tilfredsstillende måte må prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, jf. blant annet rovviltforskriften § 1 og rovviltnemndas inndeling i forvaltningsområder, etter sekretariatets syn veie tungt. Av rovviltforliket 2011 (Stortingets vedtak 687 i behandlingen av dokument 8:163 S (2010-2011)) framgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Dette innebærer blant annet at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder vil være motsatt. I områdene med sau på fritt utmarksbeite i region 4 er det etter sekretariatets vurdering vanskelig å gjøre tilfredsstillende tiltak innenfor denne avveiningen som kan hindre skader dersom det etablerer seg jerv i området.

Konklusjon

Klagerne har anført at vilkårene for felling ikke er oppfylt, det vil si at det ikke er hjemmel til å åpne for lisensfelling.

I henhold til forvaltningsloven § 33 (saksforberedelse i klagesak), andre ledd, skal underinstansen (dvs. rovviltnemndene) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Etter forvaltningsloven § 33, fjerde ledd, skal sakens dokumenter sendes klageinstansen så snart saken er tilrettelagt, dersom det ikke treffes en avgjørelse som nevnt i annet ledd.

Klagesaken er forberedt fra sekretariatets side.

Sekretariatet legger til grunn at hjemmelsgrunnlaget har inngått i nemndenes vurdering og at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven § 8, jf. også forvaltningsloven § 17.

Sekretariatet kan for øvrig ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier en omgjøring av rovviltnemndenes vedtak av 14. mai 2024.

Forslag til vedtak

Rovviltnemnda har vurdert saken på nytt med grunnlag i klagen, men kan ikke se at det framkommer nye opplysninger eller andre forhold som tilsier endret vedtak. Vedtak av 14. mai 2024 om lisensfelling av jerv i region 4 i 2024/2025 opprettholdes og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.